

André van Ledden test meststoffen om kwaliteit ruwvoer te sturen

'Resultaat zien op eigen grond'

Handel en industrie | Tekst en foto's: Jacqueline Wijbenga

Melkveehouder André van Ledden test dit jaar verschillende meststoffen in gras en mais. Analyse van de eerste snee maakt duidelijk dat de samenstelling van het gras wordt beïnvloed door de soort meststof. "Dat betekent dat ik de kwaliteit van de kuil kan sturen door uitgekiend te bemesten. Dat levert niet alleen goede kuil, maar bespaart mogelijk ook krachtvoer", aldus Van Ledden.

André van Ledden heeft samen met zijn vader een melkveebedrijf in het Gelderse Echteld, pal langs de snelweg A15. De koeien liggen tevreden achter de ligboxenstal in de wei. "Ik vind het prettig dat de koeien een paar uren buiten zijn. De mest die ze wegbrengen hoef ik niet uit te rijden en het voer dat ze ophalen, hoef ik ze niet te geven", licht hij toe. Wel voert hij de dieren het hele jaar bij. "Zeker nu is dat wel nodig. Door de droogte staat er nog niet veel gras. Bovendien heb ik nog geen andere percelen beschikbaar. Pas na de tweede snee ga ik ze omweiden." Begin mei haalde Van Ledden de eerste snee van het land. Op zich is hij niet ontevreden over de hoeveelheid die hij aan de bult kon laten rijden, maar het gewas

André van Ledden woont samen met zijn vrouw en dochters Anne Maaike (rechts) en Jojanne naast de boerderij waar zijn vader woont.

kwam na het maaien maar moeilijk op gang door gebrek aan regen. Alles bij elkaar viel er in de maanden maart, april en mei op het bedrijf zo'n 20 tot 25 mm water. Ook begin juni gingen de dikke buien aan hem voorbij. "Ik stond in de uiterwaarden, 15 kilometer van ons bedrijf, om te kijken hoever het gras daar was en werd overvallen door een hoosbui. Ik kon zo gauw niet bij de auto komen of het water stond in mijn klompen. Eenmaal thuis bleek dat hier weer niets was gevallen."

Dun

De gevolgen van de droogte tekenden zich op de huiskavel duidelijk af. De rivierklei scheurt op verschillende plaatsen wijd open. "Het gras staat dun", constateert de melkveehouder. Lex Slootweg, agronoom bij kunstmestbedrijf Triferto, is het met Van Ledden eens dat de stand van het gewas te wensen over laat. "Dit gras is bovendien al in de aar geschoten. De plant investeert niet meer in uitstelen, maar in vermeerdering." Toch adviseert >>

>>> 'Resultaat zien op eigen grond'

Tabel 1. Analyse bemestingsproef eerste snee perceel grasland André van Ledden, Echteld. (waarden per hectare).

	KAS	Novurea	Grasplus
Vers gewicht (kg)	13.500	16.100	15.400
Droge stof (kg)	4496	5506	5328
VEM	4352	5369	5243
DVE	346	424	426
Ruw eiwit	625	776	757

Slootweg de melkveehouder om als het weer het toelaat de volgende snee half juni van het land te halen. De suggestie van Van Ledden om nog even te wachten, zodat het aanwezige zaad er met het schudden uitvalt en op het land achterblijft, wijst de adviseur van de hand. "Daarvoor is de aar nog niet ver genoeg en als je nu te lang wacht met maaien, houdt je geen mooie kuil over", luidt het advies.

Bemestingsproeven

Slootweg is dit jaar nauw betrokken bij de ruwvoerwinning op het bedrijf van Van Ledden. Zowel op een maisperceel als op twee percelen grasland liggen bemestingsproeven met producten van Triferto, een gezamenlijk initiatief van De Heus en de kunstmestleverancier waaraan Van Ledden graag zijn medewerking verleende. "Op die manier kan ik zien wat er op mijn eigen grond gebeurt", aldus de melkveehouder.

Op het perceel tweejarig gras wordt de traditionele KAS-bemesting vergeleken met Novurea, een alternatieve stikstofmeststof van Triferto die vorig jaar werd geïntroduceerd. Bovendien is een deel bemest met Grasplus,

de bemestingslijn van De Heus. "Wij zijn leverancier van de meststoffen van De Heus. Samen met hen hebben we de Grasplus-lijn ontwikkeld. Naast stikstof bevat deze meststof ook zwavel, een belangrijke bouwsteen voor bepaalde aminozuren", vertelt Slootweg.

Akkerbouwmatig

Het perceel tweejarig grasland waarop deze vergelijkingsproef wordt uitgevoerd, is verdeeld in drie gelijke delen van een hectare, met aan het begin en eind van het perceel een bufferzone. De bemesting van het perceel wordt door Van Ledden zelf gedaan met een Amazone-kunstmeststrooier. "Zo'n geavanceerde strooier kom je niet veel tegen bij veehouders", merkt Slootweg op. De strooier kan eenvoudig worden aangepast op een andere meststof. "Elektrisch bediend en computergestuurd", aldus Van Ledden, die niet alleen over een geavanceerde kunstmeststrooier beschikt, maar ook over een goede landbouwspruit. "Vroeger was dit een gemengd bedrijf. Geleidelijk aan zijn we ons meer gaan toeleggen op de melkveehouderij, maar we telen nog altijd suikerbieten. Van-

daar ook die misschien wat akkerbouwmatige benadering van de gras- en maisteelt. Kunstmest strooien en gewasbescherming doe ik zelf, net als maaien, schudden en harken. Alleen het hakselen en in de kuil rijden, laat ik over aan de loonwerker."

Resultaat

Onder toezicht en met begeleiding van bedrijfsbegeleider Arjan Paardekooper van De Heus Voeders strooide Van Ledden de verschillende meststoffen. Op elk perceel is eenzelfde hoeveelheid stikstof (80 kg N/ha) gegeven: 300 kg/ha KAS, 300 kg/ha Grasplus 14000 en 175 kg/ha Novurea. "Van Novurea heb je aanzienlijk minder nodig om eenzelfde hoeveelheid stikstof te strooien, vandaar die verschillen", verklaart Slootweg. Boeren die dit voorjaar de keuze hebben gemaakt voor Novurea in plaats van de gangbare KAS-bemesting, zijn in ieder geval prijstechnisch in het voordeel geweest, constateert de adviseur. "De wereldmarktprijs voor stikstof liep behoorlijk op waardoor Novurea heel gunstig rekende. Op het hoogtepunt was het verschil 26 cent per kilo stikstof."

Begin mei werd de eerste snee gemaaid. "Op het oog zag ik geen verschil tussen de behandelingen", zegt Van Ledden. Slootweg nam op elk proefperceel monsters van het vierde tot en met het zevende zwad. De monsters werden ter plaatse gewogen om het vers gewicht te bepalen. Daarna werden mengmonsters per perceel gemaakt, die voor analyse naar Bllg in Oosterbeek zijn gestuurd. Daaruit blijkt dat gras dat met KAS is bemest in zijn algemeenheid minder goed uit de bus komt dan het gras van de andere twee meststoffen. Slootweg is tevreden met deze eerste resultaten. "Waar het ons om gaat, is dat we laten

Bedrijfsgegevens

Het melkveebedrijf van de familie Van Ledden beschikt over 51 hectare eigen grond. Daarnaast wordt jaarlijks zo'n 13 hectare bijgehuurd, met name voor ruwvoerwinning. Van Ledden teelt 6 hectare suikerbieten en 10 hectare mais op eigen grond. De overige 35 hectare is grasland, deels met weidemengsels, deels met maaigrasmengsel. Van Ledden heeft 90 koeien, waarvan er gemiddeld zo'n tien droog staan. Het melkquotum bedraagt 700.000 kilo. "Maar ik melk elk jaar zo'n 750.000 kilo. Het extra quotum lease ik bij", vertelt André van Ledden. Gemiddeld komt het vetgehalte van de melk uit op 4,2 procent, het eiwitgehalte bedraagt 3,4 tot 3,45 procent. Jongveeopfok heeft hij in eigen hand.

Of er dit jaar zes grassnedes geoogst worden, hangt sterk af van de hoeveelheid neerslag. Dit voorjaar is een fors neerslagtekort ontstaan.

zien dat Novurea minstens even goed presteert als KAS. Dat is met deze eerste snee opnieuw bevestigd." Inmiddels is ook de tweede snee gemaaid. "Na het maaien konden we duidelijk zien waar de grens zat tussen de verschillende behandelingen", stelt de veehouder vast. Slootweg bevestigt dat de vers gewicht resultaten de behandelingen van elkaar onderscheiden. "In het voordeel van Novurea." Pas over enkele weken zijn de overige analyse-resultaten van de tweede snee bekend.

Sturen

Voor Van Ledden is de gedetailleerde analyse, op aminozuurniveau, interessant. Hieruit blijkt dat het gras dat Grasplus heeft gekregen, een hoger zwavelgehalte heeft en een hoger gehalte ruw eiwit. "De informatie die ik nu al heb over de eerste snee, geeft aan dat ik met bemesting de samenstelling van gras kan sturen. Een overstap op Novu-

rea is een optie, vooral vanwege de kostprijs. Misschien is als je alles meeweegt, Grasplus wel de juiste keuze omdat het eiwitgehalte van gras toeneemt en ik mogelijk op krachtvoer kan besparen", overweegt Van Ledden. Slootweg vult aan: "Sturen op mineralen kan niet met een stikstofmeststof als Novurea. De fysische kenmerken ervan laten niet toe dat het wordt gemengd met mineralen als natrium, selenium, koper en/of cobalt. Novurea kan

Open dag

De Heus Voeders organiseert 6 september op het bedrijf van melkveehouder André van Ledden een open dag. Hieraan wordt meegewerkt door zaadveredelingsbedrijf Barenbrug, die op deze locatie een aantal verschillende rassen heeft ingezaaid en daarop een toelichting zal geven. Daarnaast nemen Triferto (kunstmest) en Ten Brinke (gewasbescherming) deel aan deze dag. Beide bedrijven verzorgen presentaties. Triferto zal bezoekers uitleg geven over de bemestingsproeven in gras en mais. In grasland is naast Novurea ook een perceel (vijfdejaars) grasland gebruikt voor een proef met het gebruik van Piadin. In mais is de maismest 24N-8K vergeleken met maismest Entec en maismest Humifirst. Een bezoek aan deze open dag telt mee voor de spuitlicentie. Bezoekadres: Brenkseweg 10, Echteld.

overigens wel met zwavel worden geleverd. Als een veehouder wil sturen op mineralen, is de Grasplus-lijn een goede optie." De gegevens zijn nog vers en vanzelfsprekend niet compleet. Ook de volgende snedes worden geanalyseerd. Pas als al die gegevens zijn verzameld, maakt hij de balans op en bepaalt hij zijn strategie voor volgend jaar. De melkveehouder hoopt dat hij net als vorig jaar zes snedes van het perceel kan halen. "Maar daarvoor moet het wel meer regenen dan het tot nu toe heeft gedaan." ♦

